

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Iacobi Philippi Tomasini Sancti Georgij ab Alga Venetiarum Canonici Secularis De Donariis ac Tabellis Votivis Liber Singularis

Tomasini, Giacomo Filippo

Vtini, 1639

XXII. Vota Laborantium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13253

Libellum Diuo Dionysio Arcopagita vouit.

Et quid non MENTI, cui ista omnia, imò, si Aristotelis eiusque asseclæ Theophrasto credendum, immortalitatem ipsam omnis laboris precium debemus? Huic certè olim in Capitolio VIII. Id. Iunij consecratam fuisse ædem, indicat vetus Calendarium, quod Lilius Lib. 23. à T. Otacilio Præ-tore factum memorat; eiq; Iustitiam ab Augusto fuisse consecratam canit Ouidius III. de Ponto.

Iustitia vires temperat ille suas.

Nuper eam Casar facto de marmore templo.

Iam pridem posuit Mentis in æde sua.

Menti Votum præterea erectum constat ex Lapide Veteri ad Vlpianam Traianam.

M. SEPTIMIUS. C. F.
MENTI. FIDEIQ. DEAB
PRÆSENTIBVS
EX. VOTO. S. P

CAPVT XXII.

VOTA LABORANTIVM.

ATq; ut ad eos transeamus, qui operis ac laboribus vitam traducunt. *Viam inturi supplicabant Herculi.* Festus Pompeius Lib. XIV. *Propter viam fit sacrificium, quod est proficiscendi gratia.* Herculi aut Sanio, qui scilicet idem est Deus. Addit Paulus: *Profecturi viam Herculi aut Sanio sacrificabant.* Alij Iano: Quidam Sancto: Nonnulli Sango, item Fauno: quemadmodum notauit Guliel. Stucchius Antiq. Conuiual. Lib. I. Cap. XXIX. ubi refert apud Romanos peregrinationis ergo, sacrificia, Cænas, & Vota simul fuisse facta. Sic reditum sibi quibus aliqua religionis specie pollicebatur. Quem sua prudentia cum difficilem præ videret Tullius in exilium iturus, Mineruam custodem, quam domi suæ priuatim

coluerat, in Capitolio consecrauit; quemadmodum Dion Lib. xxxvi i i. memoria prodidit. Res pietatis plena! quam uberiùs testatur Plutarchus in eius vita: *Quæstor in Sicilia aonum argenteum Dijs consecrauit, in quo initia inscripsit duorum nominum MARC. TVL. terrij verò loco ludens Cicer iussit artificem proxime illas literas incidere.*

Ritum huius religionis indicat Apuleius initio Floridorum: *Viantium moris est, cum aliquis lucus aut aliquis locus sanctus in via oblatus est, VOTVM apponere, portum postulare.*

Pro reditu pariter Herculi Vota fiebant. Suet. Cap. de Tiberio: *Vota proitu & reditu suo s. seipi passus. Caligula c. xiv. Cum paucos post dies in proximas Campanie Insulas traiecisset, vota pro reditu suscepit sunt. Rufi Senatoris Votum & Sacrificium pro Cæsare apud Senecam est. Tibullus Lib. ii. Eleg. iiii.*

*At si pro dulci reditu quacumq; vouentur
Audiat aversa non meus aure Deus.*

Explicatiùs hac de re Catullus Carmine 67.

*Atq; ibi pra cunctis, pro dulci coniuge, Diuis
Non sine Taurino sanguine pollicita es,
Si reditum retulisset is, haud in tempore longo
Captam Asian & Egypti finibus aduceret.*

Vide ut hæc cum ijs consentiunt, quæ habet Cato suo loco laudatus, ubi Votum rem Diuinam appellat. Nec solum Taurino sanguine, sed & humano Reditum Imperatori satis erat impetrasse. De quo Virgilius Æneid. ii.

*Sanguine placastis ventos & virgine casa,
Cum primum thacas Danaï venistis ad oras
Sanguine querendi reditus animaq; litandum
Argolica.*

Est in hanc rem Inscriptio vetus apud magnum Lipsium ad ii. Annalium Taciti; quam propter elegantiam huc transferri æquum fuit:

HERCVLI DEFENSORI
PRO. REDITV. ET ITV
T D. CLO.

D. CLODI SEPTIMI

ALBINI CÆSARIS

D. CLODIVS. D. L

FELIX

ACTOR. CÆS. N. D. D.

Phæbi etiam exactis itineris difficillimi laboribus, non in-
memorem fuisse Dædalum, ostendit Maro *Aneid. vi.*

Dædalus, ut fama est, fugiens Minota regas.

Præpetibus pennis ausus se credere Cælo

Insuper per iter gelidas enavit ad arctos.

Calceidicæq; levis tandem sup. radstitit arce.

Redditus his primum terris tibi Phæbe sacrauit

Remigium alarum posturq; in montia templa.

Nec minori hic veneratione colebatur Mercurius, ut *Stobæus* dicit, cui primitiæ in vijs locabantur. Quæ ratione Charinus etiam apud Plaut. in *Mercat. LARES VIALES* sollicitat. Hermas autem Athenis Mercurio frequentius fuisse erectas constat ex Cornelio Nepote in vita Alcibiadis. quod ante ipsum Thucidides scriptor antiquissimus Lib. vi. attigit. Mercurio præterea ut Mercaturæ & Lucri præsidii, qui teste Opiano de Piscatione Lib. iii. v. 10. lucrosissimum inter homines ingenium ostendit, communia erant lucra, quæ præter spem in vijs obtingebant. Unde Seneca Epist. 119. *Quoties aliquid inueni, non expello donec dicas in commune.* Intelligitur enim Mercurius communis, hoc est, Lucri particeps. Ciceronis verba Lib. xiii. ad Atticum Epist. 12. *ipsum eruditi insperatum lucrum interpretatur.* Huc facit saxum Metis repertum 1599.

MERCVRIO. NEGOCIATORI

SACRVM

NVMISIVS. ALBINVS

EX VOTO

Ad lucrum verò non parum confert sermonis facilitas: unde Mercurio in sacrificijs propter facundiam Victimarum linguas fuisse oblatas constat. Verùm & fortunæ non raro pri-

mæ

que debentur. Ita in Saxo apud Isaram flumen in Boiarijs.

DEO. MERCVRIO

FORTVNÆ

REDVCL. SACRVM

AVR. MARCELLVS

DECIALI. FIL. . . .

Lepidè apud Aristophanem Pluto Mercurium inducit con-
querentem vinum sibi dari aquatum. Ei enim offerebatur Li-
batio temperata, quod merum rationi, & sermoni plurimum
officiat.

Tandem qui laboribus anguntur Tutani opem implorasse
docet Varro *Herculeam fidem* apud Nonium Marcellum Li-
bro de Proprietate serm.

Noctu Annibalis cum fugauit exercitum,

Tutani hoc, Tutani, Roma nuncior.

Hoc propter, omnes qui laborant, inuocant.

Plinius etiam de hoc Deo Lib. x. & uberius Iosephi Scali-
geri Coniectanea in Varronem de lingua Latina.

Exules autem si quidquam pro reditu voverint, nondum
videre contigit. Quia his etiam animos mouerit in patriam
pietas minimè dubito. Illud sanè filere nequeo quod pleriq;
eradunt, Hebræos dum Babylone exularent assidua patriæ
memoria in annulis Hierusalem figuram gestasse.

C A P V T XXIII.

Nauigantium & Nautarum Nota.

VErè nimis Romanæ fidicen lyræ Lib. i. carm. Od. 111.

141 robur & as triplex

Circa pectus erat, qui fragilem truci

Primus, nec timuit precipitem Africum.

T 2

Non